

Якими мають бути дії профспілок в сучасних складних соціально-економічних умовах? Що необхідно зробити, щоб ефективно та надійно захистити законні права та інтереси працівників? Ці та інші питання були у центрі уваги учасників засідання Президії Федерації профспілок України, що відбулось 24 квітня у Києві.

Вів засідання Голова СПО об'єднань профспілок, Голова ФПУ Григорій Осовий. В заході також взяли участь та виступили заступники Голови ФПУ

Євген Драп'ятій,

Володимир Саєнко, Олександр Шубін

. Про законодавче забезпечення профспілкових ініціатив та пропозицій, перспективи вирішення питань соціально-економічного захисту працівників у парламенті, заходи, які необхідно спільно здійснювати у цієї сфері проінформував

присутніх представник ФПУ в парламенті, народний депутат України
Сергій Каплін

.

Під час засідання було обговорено низку актуальних та важливих питань зокрема стосовно позиції Федерації профспілок України, її членських організацій щодо бюджетного процесу в державі. Члени Президії розглянули актуальне питання **«Про Основні напрями бюджетної політики на 2018-2020 роки: пропозиції ФПУ»**.

У виступах Голови ФПУ Григорія Осового, Першого заступника Голови СПО **об'єднань профспілок, заступника Голови ФПУ Олександра Шубіна,**

учасників засідання зазначалось:

Міністерством фінансів України ініційовано зміни до Бюджетного кодексу України для запровадження середньострокового планування. Як наслідок, Урядом схвалено Стратегію реформування системи управління державними фінансами на 2017-2020 роки, Верховною Радою України ухвалено Закон України «Про внесення зміни до розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Бюджетного кодексу України», якими передбачено підготовку проекту Основних напрямів бюджетної політики не лише на 2018 рік, а й на 2019—2020 роки. При цьому, строки розгляду та схвалення проекту перенесено, зокрема передбачено внесення проекту на розгляд Верховної Ради України не пізніше 15 червня 2017 року (замість - не пізніше 30 квітня).

Керуючись рішенням Президії Національної тристоронньої соціально-економічної ради «Про Порядок участі представників сторін соціального діалогу у формуванні бюджетної політики» від 29 березня 2012 року та п. 1.34

Генеральної угоди на 2016-2017 роки, на виконання поставлених Стратегією діяльності ФПУ на 2016-2021 роки «Європейський вибір» завдань та з метою реалізації права профспілок на участь у формуванні та реалізації державної соціальної та економічної політики, Президія Федерації професійних спілок України постановила:

1. Узяти за основу Профспілкові пропозиції до проекту Основних напрямів бюджетної політики на 2018-2020 роки.
2. Членським організаціям ФПУ протягом 10 днів надати свої зауваження та доповнення

до Пропозицій.

3. Доручити керівництву ФПУ:

- заручитися підтримкою Пропозицій Спільним представницьким органом репрезентативних всеукраїнських об'єднань профспілок на національному рівні з метою консолідації зусиль профспілок щодо забезпечення їх врахування;

- доопрацьовані Пропозиції надіслати до Міністерства фінансів України для врахування їх при підготовці зазначеного документа, проінформувавши сторону роботодавців, секретаріат Національної тристоронньої соціально-економічної ради про виконання профспілковою стороною рішення Національної тристоронньої соціально-економічної ради;

- ініціювати розгляд Пропозицій сторін соціального діалогу до проекту Основних напрямів бюджетної політики на 2018 рік в рамках роботи постійно діючої тристоронньої робочої групи з питань проведення консультацій на всіх стадіях бюджетного процесу (п. 1.34 Генеральної угоди) з метою опрацювання;

- довести позицію ФПУ на засіданні Урядових комітетів та Кабінету Міністрів України при розгляді проекту Основних напрямів бюджетної політики на 2018 рік;

- забезпечити моніторинг урахування та проходження профспілкових пропозицій до проекту Основних напрямів бюджетної політики на 2018 рік, а також представлення неврахованих пропозицій спільно з керівниками всеукраїнських профспілок та профоб'єднань у профільних комітетах Верховної Ради України.

4. Рекомендувати членам постійно діючої тристоронньої робочої групи з питань проведення консультацій на всіх стадіях бюджетного процесу (від профспілкової Сторони) відстоювати зазначені Пропозиції в рамках відповідної робочої групи.

Не менш гострим було обговорення питання «**Про проект Трудового кодексу України, підготовлений до другого читання (реєстр. № 1658).**»

Учасників засідання було проінформовано, що на розгляді у Верховній Раді України знаходиться проект Трудового кодексу України, внесений народним депутатом України Михайлом Папієвим, зареєстрований 27 грудня 2014 року. Цей проект розглянуто репрезентативними всеукраїнськими профспілковими об'єднаннями - суб'єктами Угоди про утворення Спільного представницького органу об'єднань профспілок, які висловилися за можливість взяття зазначеного проекту Кодексу за основу з подальшим його опрацюванням за участю сторін соціального діалогу.

За результатами роботи представників сторін соціального діалогу народними депутатами України Володимиром Гройсманом, Людмилою Денісовою та Михайлом

Папієвим до Верховної Ради України 20 травня 2015 року наданона заміну доопрацьований проект Кодексу, який схвалений Комітетом з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення і рекомендований Верховній Раді України для прийняття у першому читанні.

Верховна Рада України 5 листопада 2015 року прийняла проект Кодексу України у першому читанні за основу та доручила Комітету доопрацювати його з урахуванням зауважень і пропозицій суб'єктів права законодавчої ініціативи та внести на розгляд Верховної Ради України у другому читанні.

СПО об'єднань профспілок до проекту Кодексу висловлено 112 постатейних поправок ін аправлені народним депутатам України - суб'єктам права законодавчої ініціативи.

Комітетом утворено робочу групу з доопрацювання проекту Кодексу до другого читання, до складу якої ввійшли народні депутати України, представники міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, організацій роботодавців, три представники СПО об'єднань профспілок, незалежні експерти, науковці. Робоча група працювала відкрито і прозоро та провела 38 засідань.

Профспілкова сторона під час роботи робочої групи з доопрацювання проекту Кодексу до другого читання послідовно відстоювала профспілкові пропозиції, з яких враховано або частково враховано 75.

На прохання Комітету проведена експертиза проекту Кодексу щодо відповідності його положень міжнародним нормам і стандартам. У Меморандумі технічних коментарів Міжнародного Бюро праці до проекту Кодексу експертами висловлено 59 рекомендацій, в основному щодо регулюючого характеру проекту, інші - конкретні рекомендації щодо регулювання трудових відносин, які практично враховані.

На сьогодні в Комітеті завершена робота з підготовки проекту Кодексу України до другого читання. Рішенням Комітету від 15.03.2017 проект Кодексу схвалений в цілому до другого читання Верховною Радою України. В даний час проект проходить юридичне та редакційне опрацювання тексту в апараті Верховної Ради України.

Ураховуючи наведене, Президія Федерації профспілок України постановила:

1. Вважати запропоновані постатейні поправки СПО об'єднань профспілок до проекту Трудового кодексу України, що затверджені його рішенням від 09.11.2015 №27-1, в основному реалізованими у підготовленому проекті до другого читання у Верховній Раді України.
2. Голові ФПУ, керівникам членських організацій забезпечити проведення консультацій з народними депутатами України, з якими налагоджена співпраця, з метою захисту ними під час голосування у Верховній Раді України проекту Трудового кодексу України норм, що гарантують трудові права працівників та захисні можливості профспілок.
3. Голові ФПУ Григорію Осовому запропонувати Голові Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики зайнятості та пенсійного забезпечення Людмилі Денісовій повідомити МОП про результати врахування висновків експертів, наданих у Меморандумі технічних коментарів МБП до проекту Трудового кодексу України, та ініціювати у травні - червні ц.р. виїзд групи народних депутатів України, національних експертів для проведення остаточних консультацій у Міжнародному бюро праці.

Було також розглянуто питання «**Про посилення громадського контролю за додержанням законодавства про працю в сучасних умовах**».

У виступах членів Президії зазначалось, що однією з найболючіших проблем соціально-трудових відносин залишається недотримання роботодавцями трудового законодавства. За інформацією, яка надходить від членських організацій ФПУ, кількість працівників, права яких порушені, зростає з кожним роком. Зокрема, під час здійснення профспілками громадського контролю в 2015 році було виявлено порушення трудових прав 197215 членів профспілок, тоді як у 2016 році кількість постраждалих від дій роботодавців збільшилась до 240293 осіб. У 2015 році було виявлено 30048 порушень законодавства про працю, у 2016-му - 32776. З них, відповідно, на рівні областей -

10313

та 8070, на рівні галузей - 19735 та 24706.

Проте, зазначені дані, підкреслювали виступаючі, не є повними та не надають об'єктивної картини виявлених у процесі громадського контролю порушень роботодавцями трудових прав членів профспілок, оскільки про них ФПУ повідомили у 2015 році 42, а у 2016-му - лише 40 із 68 членських організацій. Відсутність повної інформації унеможливорює проведення належного аналізу ситуації, стратегічне і тактичне планування роботи у цьому напрямі.

Доводиться констатувати про недостатню кількість юристів в апаратах членських організацій, що знижує ефективність правозахисної роботи, яку вони мають проводити.

Разом з тим, загальна складна ситуація з правами працівників в Україні, зміни у законодавстві, в тому числі прийняття найближчим часом проекту Трудового кодексу, а також необхідність переформатування співпраці ФПУ з Держпраці України та її територіальними органами після зміни порядку здійснення державного нагляду і контролю за дотриманням законодавства про працю вимагають від членських організацій рішучих дій.

Залишається гостро актуальним питання щодо організації оперативного громадського контролю безпосередньо на робочих місцях членів профспілок, обов'язок здійснення якого покладений, насамперед, на виборні органи первинних профспілкових організацій на підприємствах, в установах, організаціях згідно із статтею 247 Кодексу законів про працю України та статтею 38 Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності». Відсутність такої роботи в первинних профспілкових організаціях або неналежна її організація призводить до втрати профспілками авторитету серед працівників, падіння профспілкового членства і, як результат, послаблення профспілкового руху в Україні.

Зважаючи на вищезазначене, а також на виконання завдань Стратегії діяльності ФПУ на 2016-2021 роки «Європейський вибір», Президія Федерації профспілок України вирішила:

1. Вважати роботу членських організацій ФПУ з організації громадського контролю за

додержанням законодавства про працю такою, що потребує вдосконалення.

2. Керівництву ФПУ у разі забезпечення членськими організаціями ФПУ повного відрахування внесків спрямовувати частину коштів на утворення і підтримку діяльності створених ними центрів (служб) правової допомоги.

Було дано також конкретні завдання членським організаціям ФПУ та правовій та технічній інспекції праці апарату ФПУ.

Учасники засідання обговорили низку питань, які винесені на розгляд **Ради ФПУ**, засідання якої відбудеться **25 квітня у Києві**.

Під час засідання також відбулась дискусія з **організаційних питань і питань управління майновим комплексом ФПУ**, а також про відзначення нагородами ФПУ.

По всіх названих питаннях Президія прийняла **відповідні постанови**.

В роботі засідання президії брав участь голова Миколаївської обласної ради професійних спілок Толмачов Юрій Петрович.

За матеріалами прес-центру ФПУ